

SZOCIÁLIS ALAPSZOLGÁLTATÁSOK

NAPPALI ELLÁTÁS SZAKMAI PROGRAMJA

Jóváhagyta:

Budapest Főváros VII. Kerület Erzsébetváros Önkormányzatának
Művelődési, Kulturális és Szociális
Bizottság..... számú határozatával

Készítette:

Bischitz Johanna Integrált Humán Szolgáltató Központ

2021.

NAPPALI ELLÁTÁS SZAKMAI PROGRAMJA

1. Bevezető

Intézményünk az időskorúak, enyhe fokú demenciával élő személyek és a pszichiátriai -betegek ellátását szolgálja. A helyi igényeknek megfelelő közösségi programokat szervez, valamint helyet biztosít a közösségi szervezésű programoknak, csoportoknak, biztosítja, hogy a szolgáltatás nyitott formában, az ellátotti kör és a lakosság által egyaránt elérhető módon működjön.

Fenntartó neve: Budapest Főváros VII. kerület Erzsébetváros Önkormányzata
Intézmény neve, székhelye: Bischitz Johanna Integrált Humán Szolgáltató Központ
1072 Budapest, Nyár u. 7.
Tel.: (1) 413 36 31
e-mail: info@bjhuman.hu
web: www.bjhuman.hu

Telephelyek:

1077 Budapest, Király u. 97.
1074 Budapest, Dohány u. 22 – 24.
1071 Budapest, Peterdy u. 16.
1071 Budapest, Dózsa Gy. út 46.

Pszichiátriai betegek nappali ellátása:

1071 Budapest, Király u. 97.

Elérhetőség:

Idősek Nappali Klubja

1077 Budapest, Király u. 97.
Tel.: (1) 322 6362
e-mail: kiralyklub@bjhuman.hu

Idősek Nappali Klubja

1074 Budapest, Dohány u. 22 – 24.
Tel.: (1) 322 1897
e-mail: dohany.alapellatas@bjhuman.hu

Idősek Nappali Klubja

1071 Budapest, Peterdy u. 16.
Tel.: (1) 322 4489
e-mail: peterdy.alapellatas@bjhuman.hu

Idősek Nappali Klubja és demens ellátás
1071 Budapest, Dózsa Gy. u. 46.
Tel.: (1) 341 5513
e-mail: dozsa.alapellatas@bjhuman.hu

Pszichiátriai betegek nappali ellátása:

Pszichiátriai betegek Nappali Klubja
1071 Budapest, Dózsa Gy. út 46.
Tel.: (1) 341 5533
e-mail: dozsa.alapellatas@bjhuman.hu

Ellátási területe:

Nappali klubok vonatkozásában: Budapest Főváros VII. kerület közigazgatási területe.

Demens ellátás vonatkozásában : Budapest Főváros közigazgatási területe.

Engedélyezett és befogadott férőhelyek száma:

1077 Budapest, Király u. 97. – 135 férőhely
1074 Budapest, Dohány u. 22 – 24. – 105 férőhely
1071 Budapest, Peterdy u. 16. – 90 férőhely
1071 Budapest, Dózsa Gy. út 46. – 90 férőhely,
– pszichiátriai betegek nappali ellátása 25 férőhely
- demens ellátás összesen 10 férőhely

A szolgáltatás működésének jogi keretei

- A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló **1993. évi III. törvény** (továbbiakban: Szt.),
- A szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről szóló **369/2013 (X.24.) Korm. rendelet**,
- A személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló **1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet** (továbbiakban: Szakmai rendelet),
- A személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások igénybevételéről **szóló 9/1999. (XI. 24.) SzCsM rendelet** (továbbiakban: Ir.),
- A személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások térítési díjáról szóló **29/1993. (II. 17.) Korm. rendelet** (továbbiakban: Tr.),
- **415/2015. (XII. 23.) Korm. rendelet** a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi igénybevevői nyilvántartásról és az országos jelentési rendszerről,
- A személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről és a szociális szakvizsgáról szóló **9/2000. (VIII. 4.) SzCsM rendelet**,
- A személyes gondoskodást végző személyek adatainak működési nyilvántartásáról szóló **8/2000. (VIII. 4.) SzCsM rendelet**,

- Budapest Főváros VII. kerület Erzsébetváros Önkormányzata Képviselő-testületének mindenkor hatályos szociális rendelete (továbbiakban: Ör.).

2. A szolgáltatás célja

2.1 Idősek nappali ellátása

A VII. kerület Budapesten előregedő kerületnek számít, sok az idős korú ember, ezen jellemzőből adódóan nagyobb igény mutatkozik az idősellátásra, mint általánosságban. A kerületben erre az igényre alapozva 4 db intézményi telephelyünkön működtetünk Idősek nappali klubját.

Célunk az intézményi ellátásban részesülők szociális biztonságának megőrzése érdekében nyújtott szolgáltatások szervezése és összehangolása, e tevékenységek és egyéb szociális szolgáltatások megismertetése, s az azokhoz való hozzájutás támogatása. Fontos szociális szolgáltatási feladataink végzése során az ellátott személyek és családok életmódjának, szokásrendjének, hagyományainak tiszteletben tartása.

Szolgáltatásainkkal segítséget nyújtunk a problémák megoldásában, krízishelyzetek megelőzésében és kezelésében, a lelki (mentális) egészség megtartásában, annak támogatásában.

Programjainkkal a szabadidő hasznos eltöltését a csoporthoz tartozás érzését és a meglévő készségek megtartását igyekszünk biztosítani ellátottaink számára. A foglalkozások, tervezett programok keretét adnak a klubokba járó emberek életének, napi rutin segítségével igyekszünk megőrizni az idős kori aktivitást, ami főként az egyedül élő idősek számára fontos motiváció. A napi rutin mellett a kultúránkhoz tartozó társadalmi és vallási ünnepek megtartásával célunk az idősek életének színesítése.

Munkavégzésünk során törekszünk arra, hogy ellátottjainknál érvényesüljön az információhoz való jog, ne sérüljenek az alapvető emberi jogok és az ellátással kapcsolatos adatok védelme. Megmaradjon és megőrizhessék a szabad mozgás jogát, az önrendelkezési és saját autonóm döntési képességüket. Biztosítsuk a személyes ügyeikben való segítségnyújtást, a panaszhoz való jogot, az esélyegyenlőséget és nem utolsósorban az emberi méltóság tiszteletét és a személyiség védelmét.

2.2 Demens személyek nappali ellátása

Az idős korrallal megjelenő demencia is megoldandó feladatot jelent a kerület számára, ezért két intézményünkben is foglalkozunk demens nappali ellátással. Enyhe fokú demenciával élő emberek nappali ellátásának speciális igényeit elégítjük itt ki, felügyelettel és az állapotuknak megfelelő foglalkoztatással illetve étkezési lehetőség biztosításával igyekszünk megkönnyíteni saját illetve családjuk életét.

2.3 Speciális terület a pszichiátriai betegek ellátása, melynek érdekében működtetjük a pszichiátriai betegek nappali klubját. Itt terápiás munkatársak segítségével támogatjuk a mindennapi életüket mind gyakorlati, mind mentális szempontból.

A napközben igénybe vehető szociális szolgáltatások is növelik a rászorulóknak biztonságát, és hozzájárulnak ahhoz, hogy minél hosszabb ideig az idős ember saját otthonában élhessen.

Az idősek klubjai nyitottak, a demens ellátás és a pszichiátriai betegek nappali ellátása regisztrációhoz kötötten működik Erzsébetváros aktív és inaktív lakosai számára. Az idősek klubjaiban a napközbeni tartózkodáson túl a foglalkozásokon és a közösségi programokon való részvétel lehetőségeivel biztosítjuk az aktív életvitel elősegítését, az izoláció elkerülését és társas kapcsolatok megerősítését.

2.a) A megvalósítani kívánt program konkrét bemutatása a létrejövő kapacitások, a nyújtott szolgáltatáselemek, tevékenységek leírása

Az 5 Idősek nappali klubja minden hónapban összehangolja a tevékenységét és a megvalósuló programokat, amelynek fontos szempontja, hogy a megszervezésre kerülő foglalkozások, programok a kerületben széles körben elérhetőek legyenek az érdeklődők számára.

Rendszeres foglalkozásaink:

- meridián torna
- filmklub
- Senior tánc
- kreatív – kézműves
- margó torna
- varroda
- western tánc
- interaktív
- foglalkozás
- Pirográfia
- játék parti
- patch work
- gyógytorna
- Csi-kung
- festészeti műterem
- kerámia műterem

Ezekon kívül további színes programokkal várjuk klubtagjainkat:

- Zenés, táncos klubdélután
- Városnéző séták
- Verses klubdélután
- Múzeumi séták
- Mozi

Több rendszeres foglalkozásunk vezetője önkéntesként végzi munkáját a klubokban. A különböző programok mellett fontos, hogy a klubokban ingyenes jogi tanácsadás is működik. Igény szerint a klub dolgozói is segítenek a klubtagoknak hivatalos ügyeik intézésében.

Az Idős klubok sajátossága, hogy akkor működnek jól, ha az ellátottak minél hosszabb ideig veszik igénybe a szolgáltatást. Így lehetőségünk van személyes kapcsolatokat kialakítani a klubtagokkal, figyelemmel kísérni mentális és fizikai állapotukat. Igyekszünk a meglévő készségeiket megőrizni és fejleszteni, továbbá szociális helyzetüket javítani. Sok ismeretség, barátság kötődik klubtagjaink között, akik később a klubon kívül is szívesen találkoznak egymással, akár napi tevékenységeiket is összehangolják pl.: együtt mennek piacra, közösen járnak tornára, stb.

A Család-és Gyermejjóléti Központ segítő szakembereinek közreműködésével, jelzőrendszer működtetésével, kapcsolati hálót szöve, hozzátartozói támogatói csoportot szervezünk. Rendkívül fontosnak tartjuk a segítő családtagok tehermentesítését, a jó közérzetük, fizikai és lelki egészségük megőrzését, a szükséges ügyintézéseik könnyítését.

A szolgáltatás telephelyei, illetve az ellátottak fogadására szolgáló épületek tömegközlekedéssel is jól megközelíthetők. Információs táblával jelezzük a szolgáltatások működési rendjét, és a szolgáltatást biztosító szakmai vezetők elérhetőségét.

Az étkezések céljára szolgáló helyiségek mellett várakozásra, illetve bizalmas beszélgetésre alkalmas Klub helyiségek biztosítottak. A helyiségek berendezése, belső környezete alkalmas az adminisztrációs tevékenységekre, az ellátottak/hozzátartozóik várakozására, fogadására, egyéni beszélgetésre. Az adminisztrációs munkavégzés irodatechnikai feltételei (számítógép, nyomtató; fénymásoló használat lehetősége) és berendezése (zárható iratszekrények) biztosítják az adatvédelmi szabályoknak megfelelő adat, és információkezelést.

A Nappali ellátásban tevékenykedő munkatársak az előírt képesítéssel rendelkeznek. Az előírt szakmai normatív létszám felett egy fő szociális gondozó, egy fő szociális munkás, valamint az integrációban biztosított foglalkoztatás-szervező és mentálhigiénés végzettségű munkatárs képezi a szűk szakmai stábot telephelyenként. A mentálhigiénés munkatárs és a szociális munkás, az erősségekre épülő állapotfelmérést készít, mely elősegíti a fizikai és mentális képességek megőrzésére irányuló gondozási szempontokat, meghatározza a szükséges szakemberek bevonását, a stáb felállítását, a további feladatok meghatározását.

A nappali ellátás szakmai vezetőjének irányításával végzik a feladataikat a foglalkoztatás-szervezők, klubgondozók, adminisztratív és technikai munkatársak. A gazdasági ügyintézők a havi befizetések, kintlévőségek, hadigondozottak nyilvántartását, jóváírásokat, visszafizetések

dokumentálását a pénzügyi szabályzat figyelembevételével végzik. Rendszeresen végzett pénzügyi, gazdasági belső ellenőrzések elősegítik az esetlegesen felmerülő adminisztrációs hiányosságok megelőzését.

Klubok berendezései, technikai felszereltsége átlagosnak mondható, az életkori sajátosságoknak és a szakhatósági előírásoknak megfelelnek. A nyilvántartások vezetése, valamint az adatszolgáltatások manuálisan és gépi feldolgozásokkal történnek. A gépi programok korszerűsítése folyamatos.

A szolgáltatást igénylő ellátottainknak a klubhoz tartozó szociális helyiségekben lehetőségük van tisztálkodásra (fürdés, hajmosás).

Részt vehetnek az Intézmény más szolgáltatás keretében szervezett programjain, csoportfoglalkozásain:

- mentális képességek és a fizikai aktivitás megőrzésére irányuló programok,
- életmód tanácsadás, támogató segítségnyújtás, (ventilálás, stressz oldás, tapasztalatcsere) hozzátartozói csoportoknál (geriátriai, pszichiátriai, reumatológus szakorvosi, dietetikus tanácsadás) kliensek és hozzátartozóik részére a demenciával küzdő idősödő emberek szellemi hanyatlásának aktuális állapotához igazítva,
- szabadidős programok, csoportfoglalkozások,
- mobilizáció (gyógytorna, gyógymasszázs, elektroterápia),
- testkultúra /egyéb szolgáltatások (kozmetika, fodrászat, manikűr, pedikűr stb.),
- jogi tanácsadás (kliensek, hozzátartozóik és a segítő szakemberek részére).

A demenciával küzdő idősödő emberek ellátása a többi szolgáltatást igénylő idős emberekkel integráltan történik, de az ehhez szükséges egyéb „speciális” feltételekkel is rendelkezünk. (20 m² foglalkoztató közösségi tér, elkülönítetten pihenő helyiség, vizes blokkok piperemosási lehetőséggel, étkező, tálaló konyha, kert, és udvar a belső szabadban történő foglalkoztatáshoz, továbbá a fokozott mozgásigény kielégítéséhez.

A demens személyek nappali ellátása pszichiáter, neurológus, geriáter szakorvos által készített demencia kórképet megállapító szakvéleményével rendelkező személyeket láthat el.

A Humán Szolgáltató a szakmai rendelet 84/A. §a előírásainak betartásával az Erzsébetvárosban működő Idősek klubjai közül a **demens személyek nappali ellátását** két klubban biztosítja, a 84/A § (2) bekezdése szerint.

Az ellátás tartalmazza:

- a tagok kulturált, hasznos szabadidő eltöltését,
- a tagok részére – a házirendben meghatározott nyitvatartási időben – a klub helyiségeinek, berendezési és felszerelési tárgyainak térítésmentes használatát,
- étkezést (melyért a szociális helyzettől függően térítési díjat kell fizetni az érvényben lévő jogszabályok alapján),
- enyhe, közép súlyos demenciával küzdő idősök napközbeni ellátását, biztonságuknak, „jól lét” érzésüknek megőrzésével a körülöttük élő családtagok tehermentesítésével, háttértámogatásával,
- a szakmai rendelet 77.§-a szerinti szolgáltatási elemeket.

A személyközpontú gondozás a dolgozók részéről kreatív innovációs készséget és kísérletező kedvet igénylő tevékenység.

Személyközpontú szociális munka érvényesülése a demens nappali ellátás során

Kommunikáció a szolgáltatást igénybevevőkkel

- partnerség
- odaforduló figyelem
- korrekt információ

Empátia és a szolgáltatást igénybevevő szempontjainak figyelembevétele

- megértés
- empátiás készségek fejlesztése

Gondozás légköre

- pozitív gondozási légkör megteremtése
- elfogadó gondozási attitűd

Respektus

- a szolgáltatást igénybevevőt autonóm felnőttnek kell tekinteni
- el kell kerülni a paternalisztikus gondozási attitűdöt és a lekezelő megnyilvánulásokat

Képessé tevés (empowerment)

- megerősíteni a szolgáltatást igénybevevő autonómiáját
- ösztönözni az önálló erőfeszítést

Közösségi részvétel ösztönzése

- változatos közösségi programok kialakítása és azokba a szolgáltatást igénybevevők bevonása
- „nyitott klub” koncepciójának érvényesülése

Problémás viselkedés kezelése

- megfelelő gondozási stratégiák kialakítása
- szükség esetén pszichiáter orvos bevonása

Hozzártartozók bevonása

- a klub életébe aktívan bevonódjanak
- érdemi kapcsolattartás kialakítása
- felvilágosítás, tudatosítás, segítség

Csoport munka

- minden dolgozó fontos a demens ellátásban.

Gondozási tervek a demens ellátás során az alábbiakat tartalmazza:

- élettörténeti elemek
- személyiség tényezők feltárása
- életviteli stílus
- egyéni érdeklődés
- megtartott képességek
- változások folyamatos nyomon-követése
- naponta egyéni és csoportos foglalkozások, heti tervek alapján kell megszervezni és lebonyolítani
- folyamatos gondozói felügyelet a nyitvatartási idő alatt

Az ellátásra szolgáló helyiség tárgyi feltételei elősegítik a demens ember könnyű és biztonságos közlekedést, tájékozódását, hozzájárulva ezzel is biztonságérzete növeléséhez. Alapvető szempont a stabil környezet megteremtése, a berendezési tárgyak állandósága, irányjelzők alkalmazása, strukturálisan egyszerű, jól átlátható, biztonságos berendezésű – székek, fotelok, asztalok lekerekített formájúak, stabil lábazatúak. Csúszást, elesést okozó tárgyak nincsenek a klubban. Helyiségeink megfelelő nagyságúak, világosak, barátságosak. A demens személyek biztonságát növeljük kapaszkodókkal, jelekkel, színekkel, képekkel, amelyek segítik a tájékozódásban, az eligazodásban is. Földszinti, zöld környezetben, udvarral, kerttel rendelkezünk. Alapvető cél, hogy a foglalkozások elősegítsék az ellátottak meglévő képességeinek stabilizálását a lehetséges mértékig fejlesztését, esetleg a már elmaradt képességek újbóli felszínre hozását. A mindennapok során folyamatosan kell törekedni a memória-erősítésére.

Az ellátás önmagában csak részben képes segíteni a családok életét. A megváltozott körülmények figyelembe vételével elengedhetetlenül szükséges az egymásra épülő integrált szolgáltatások biztosítása a demencia kórkép enyhe, középsúlyos és súlyos eseteinél egyaránt. Bentlakásos ellátásaink átmeneti (határozott idejű) ill. tartós, (határozatlan idejű) lehetőséget kínálnak a rászoruló családtagok számára. Így valósulhat meg a szellemi hanyatlást nyomon követő állapotváltozásokhoz igazodó egymásra épülő komplex szolgáltatás.

Pszichiátriai betegek nappali szolgáltatása:

1. A pszichiátriai betegek társadalmi megítélése nagymértékben átdolgozásra szorul, mivel negatív előítélet, stigma nehezedik rájuk. A szemléletváltás elkezdődött, ugyanakkor a pszichiátriai betegségeket mind a mai napig szégyenletes, rejtegetni való dolognak tartják az emberek. A betegség kialakulása folyamán a realitással való harmonikus kapcsolat megbomlik, a kezdeményezőkészség, a szociális aktivitások erősen csökkennek. A kórházi kezelések tovább erősíthetik a hátrányokat: a hospitalizáció során dependencia, döntésképtelenség, önálló életviteli képtelenség léphet fel. A beteg a kellő segítség híján a társadalom periferiájára kerülhet. A fent említett problémák elkerülése érdekében az ellátásban szervezünk szabadidős programokat és segítséget nyújtunk a munkavégzés lehetőségeinek felkutatásában. Pszicho-szociális rehabilitáció keretében törekszünk a pszichés állapot javítására (egyéni és csoportos beszélgetések, pszichológus vezetésével). A szociális helyzet javításával kapcsolatos igények kielégítésének érdekében segítünk a támogatások igénybevételeiben és egyéb hivatalos ügyeknek intézésében.

Az ellátási forma a kerület teljes lakosságára kiterjedő, személyes gondoskodást nyújtó alapellátás biztosítása azok részére, akik 18. életévüket betöltötték, pszichiátriai betegségük miatt gyógyintézeti kezelésben részesültek, a kerületi pszichiátriai gondozóban gondozottak, és a szakorvos, kezelőorvos által javasolt a nappali ellátás szolgáltatásainak igénybevétele.

A folyamatos szakmai fejlődés érdekében a közelünkben lévő / Péterfy Sándor utcai Kórház és Rendelőintézet, Szövetség utcai Kórház, Alsóerdősor / pszichiátriai osztályok szakorvosaival közvetlen munkakapcsolatot építettünk ki.

- A pszichiátriai betegek nappali intézménye az öntevékenységre, az önsegítésre épülve biztosítja az ellátást igénybe vevők igényei alapján a kulturális, szabadidős, tájékoztató, képzési, átképzési állásközvetítő, védett lakhatást elősegítő, lakossági és családi programok, találkozók szervezését, lebonyolítását.
- A pszichiátriai betegek nappali ellátása olyan programokat biztosít, melyek lehetővé teszik az ellátást igénybe vevőnek a társadalomba, a korábbi közösségébe történő visszailleszkedését. Ennek keretében a nappali intézmény programjai nyitottak, kívülállók számára is hozzáférhetőek, a település könnyen elérhető, jól megközelíthető területén helyezkedik el.
- Működésének nem része a pszichiátriai gondozás, de az intézmény munkatársainak szükség szerint kapcsolatot kell tartania az ellátott kezelőorvosával vagy az ideggondozóval, továbbá a hozzátartozókkal, valamint olyan személyekkel, akik fontos szerepet játszanak az ellátott életében, ennek hiányában családi gondoskodás pótlása, a közösség segítségével az egyedüllét érzésének megszüntetése a cél.
- Az intézmény a pszichiátriai betegek ellátása mellett (öntevékenység és önsegítés támogatása, saját erőforrásaikkal életminőségük javítása) szolgáltatást nyújthat a promóció és elsődleges prevenció céljával a mentálisan sérült, krízisben levő személyek részére is. (szakmai rendelet 83.§a alapján).

A szolgáltatások igénybevétele hétfőtől-péntekig, 8.00-16.00 óráig lehetséges, A klubok „nyitottan” működnek a kerületben élő idős lakosság számára, míg a demens és pszichiátriai beteg ellátottak részére regisztráció szükséges.

2.b) Más intézményekkel történő együttműködés módja

- a szociális ellátórendszer egyéb intézményeivel (pl. Család-és Gyermejjóléti Központ, Bentlakásos intézmények, Támogató Szolgálat, stb.),
- az egészségügyi intézményekkel (házi orvosokkal, kórházi szakrendelésekkel, kórházi szociális munkásokkal, stb.),
- segítő és érdekvédelmi szervezetekkel, civil szervezetekkel, egyházakkal,
- Budapest Főváros VII. kerület Erzsébetvárosi Polgármesteri Hivatalával,
- BFKH VII. kerületi Hivatal Gyámhivatallal,
- művelődési intézményekkel.

Az együttműködés módja

- telefonon történő egyeztetés
- személyes kapcsolattartás
- konzultáció
- esetmegbeszélések
- team megbeszélések

3. Az ellátandó célcsoport megnevezése

Erzsébetváros lakónépessége előrehaladott mértékben előregedett, kedvezőtlenebb az összetétele, mint Magyarország, illetve Budapest népességének, igen gyenge a természetes reprodukciós képessége. A fiatalok aránya alacsony, amely a népességszám fenntartását veszélyezteti, és további jelentős mértékű természetes alapú népességfogyást vetít előre hosszabb távon. A középkorúak rétege az átlagosnál szélesebb, amely a munkavállalás szempontjából kedvező, míg az időskorúak aránya jelentősen meghaladja az átlagot és számuk növekvő tendenciát mutat az idősebb középkorúak túlsúlya miatt. Mindez a kerületi szociális és egészségügyi ellátórendszer számára is egyre nehezebb kihívást jelent.

Demens célcsoportunk: Budapest közigazgatási területén élő demens betegek, akik még részben önálló életvitelre képesek, otthonukban élnek családi felügyelet alatt. Intézményi elhelyezésük még nem indokolt. Napi tevékenységük felügyelethez, gondozáshoz kötött.

A pszichiátriai betegek nappali ellátása elsősorban az otthonukban élő, tizennyolcadik életévüket betöltött, fekvőbeteg-gyógyintézeti kezelést nem igénylő pszichiátriai betegek részére biztosít lehetőséget napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatokra, valamint az alapvető higiéniai szükségletek kielégítésére, továbbá igény szerint megszervezi az ellátottak napközbeni étkezését. A pszichiátriai betegek részére olyan rendszeres, naponta igénybe vehető ellátásokat nyújt, amelynek feladata az ellátottak komplex pszicho-szociális rehabilitációjának elősegítése az ellátott személyes szükségleteire és céljaira figyelemmel.

4. Biztosított szolgáltatási elemek

Szolgáltatási elemek a nappali klubokban:

- tanácsadás,
- készségfejlesztés,
- háztartási vagy háztartást pótló segítségnyújtás,
- esetkezelés,
- felügyelet,
- gondozás és
- közösségi fejlesztés

Szolgáltatási elemek bemutatása az idősök nappali klubjaira vonatkozóan:

- tanácsadás
  - segítségnyújtás ügyintézésben, team munka, minimum három alkalommal egy adott probléma megoldására koncentrált rövid távú terv készítése és végrehajtásának segítése
  - jogi: heti rendszerességgel váltott telephelyen, átlagban 20 fő részére
- készségfejlesztés
  - kreatív foglalkozás: kerámia szakkör, papírvirág készítés, varró foglalkozás, rajz szakkör keretén belül kézügyesség fejlesztése és a kreatív gondolkodás fejlesztése
  - gyógytorna, csoportos torna, meridián torna, joga, chi flow: meglévő mozgáskészségek megtartása, fizikai aktivitás fenntartása
  - idegen nyelvi, számítástechnika klub: új ismeretek szerzése, mentális képességek fejlesztése
  - egészségnevelés: tájékoztató előadás meghívott szakember segítségével, havonta egyszer
    - háztartási vagy háztartást pótló segítségnyújtás
    - fürdőszoba használat, mosási lehetőség, internet használat, közüzemi számlákkal kapcsolatos ügyintézés esetkezelés
  - felügyelet
  - kiránduláson, közös sétán, múzeum látogatás során
  - gondozás fizikai: személyi higiéné biztosításában való közreműködés, vérnyomásmérés,
  - gondozás mentális: lelki támogatás a segítő kapcsolatokkal, izoláció megelőzése és feloldása
  - közösségi fejlesztés
  - csoportos kirándulások, zenés műsorok, előadások, egyéb csoportos készségfejlesztő foglalkozások

Szolgáltatási elemek a demens nappali ellátásban

- tanácsadás:
  - az enyhe, illetve középsúlyos demenciával küzdő idősödő emberek, ellátásban részesülők szociális biztonságának megőrzése érdekében nyújtott szolgáltatások szervezése és összehangolása, e tevékenységek és egyéb szociális szolgáltatások megismertetése, s az azokhoz való hozzájutás támogatása. Szociális szolgáltatási feladataink végzése során az ellátott személyek és családok életmódjának, szokásrendjének, hagyományainak tiszteletben tartása.
  - jogi: heti rendszerességgel váltott telephelyen a családtagok részére , az elérhető szolgáltatásokról felvilágosítás
  - egészségnevelés: tájékoztató előadás meghívott szakember segítségével, havonta egyszer hozzátartozó részére
  - készségfejlesztés

az aktivitásuk, meglévő képességük megtartása, a dependencia megelőzése, az egészségügyi szolgálattal együttműködve.

- kreatív foglalkozás: kerámia szakkör, keretén belül kézügyesség szintentartása, kártyajáték és alap memóriajáték segítségével a még meglévő mentális képességek gyakorlása
gyógytorna, csoportos torna, joga,; meglévő mozgáskészségek megtartása, fizikai aktivitás fenntartása

- háztartási vagy háztartást pótló segítségnyújtás

- fürdőszoba használat, mosási lehetőség

- esetkezelés

kapcsolat kialakítása és fenntartása a kompetenciahatárok betartásával (pszichiáter, geriáter, háziorvos, hivatásos gondnok);

- segítségnyújtás ügyintézésben, team munka, minimum három alkalommal egy adott probléma megoldására koncentrált rövid távú terv készítése és végrehajtásának segítése hozzátartozók részére

- étkeztetés

- napi egyszeri meleg étel biztosítása térítés ellenében, helyben fogyasztás lehetőségével

- felügyelet a napközbeni ellátás része a felügyelet biztosítása, kolléganőnk folyamatosan a demens személlyel tartózkodik.

- az intézmény területén, nyitvatartási időben igény szerint

- Gondozás: kulturált, biztonságos körülmények között, a hiányzó családi gondoskodás pótlása, életminőségük megőrzése, önellátási képességük csökkenése mellett is szükségleteik kielégítése. Szeretetteljes gondoskodás, biztonságos felügyelet biztosítása az emberi méltóságuk, autonómiájuk megőrzésével.

- gondozás fizikai: személyi higiéné biztosításában való közreműködés, vérnyomásmérés,

- gondozás mentális: lelki támogatás a segítő kapcsolatokkal, izoláció megelőzése és feloldása

- zenés műsorok, egyéb csoportos foglalkozások

- közösségi fejlesztés: demenciával küzdő idősödő emberek napközbeni ellátása során a hozzátartozók tehermentesítése, segítségnyújtás, hozzátartozói támogatói csoport létrehozásával. Speciális mentális programok mentén biztonságot, védelmet és érzelmi támogatást nyújtani, biztosítani az aktív időtöltést számukra. Ezen programokat pszichológus tartja a tagok részére személyre szabott tematika szerint.

Szolgáltatási elemek a pszichiátriai ellátások vonatkozásában:

- Tanácsadás

- életvezetési tanácsadás, egyéni segítőbeszélgetés, prevenciók, tájékoztató programok, pszichológiai tanácsadás pszichológus által

- Esetkezelés:
  - együttműködés hozzátartozókkal, gondnokkal, kapcsolattartás házi orvossal, kezelőorvossal, szükség esetén szolgáltatókkal, intézménnyel, támogatások igénybevételéhez és egyéb hivatalos ügyek intézéséhez segítségnyújtás, a tevékenységekben szükség szerinti segítségnyújtás, motiválás, beszélgetés
- Gondozás
  - gondozás fizikai: személyi higiéné biztosításában való közreműködés, vérnyomásmérés,
  - gondozás mentális: lelki támogatás a segítő kapcsolatokkal, izoláció megelőzése és feloldása.
- Étkeztetés
  - napi egyszeri meleg étel biztosítása térítés ellenében, helyben fogyasztás lehetőségével
- Felügyelet
  - kirándulások, külső programok, illetve az intézmény területén nyitvatartási időben igény szerint
- Háztartási vagy háztartást pótló segítségnyújtás
  - tisztálkodási és egyéb önellátási feladatok elvégzése érdekében fürdőszoba használat, borotválkozás, hajmosás, mosási lehetőség
- Készségfejlesztés
  - szociális készségek fejlesztése együttműködési, alkalmazkodási készségfejlesztés, kreatív foglalkozások, pszichológiai csoportfoglalkozás, csoportos torna,
  - egyéni segítő beszélgetések, életviteli támogatás, közösségi és szabadidős programok szervezése
- Közösségi fejlesztés
  - kulturális programok, kirándulások, szabadidős tevékenységek

5.A nappali ellátások igénybevételének módja

A nappali ellátás igénybevétele önkéntes, az ellátást igénylő, illetve törvényes képviselője kérelmére történik, a helyi gyakorlatnak megfelelően írásban.

A kérelem mellé mellékelni kell az igénybevételi rendelet 1. számú mellékletét képező Egészségi állapotra vonatkozó igazolást, illetve a demens és pszichiátriai ellátottak esetében a Jövedelemnyilatkozatot, amennyiben étkezést igényelnek.

A szolgáltatás szakmai vezetője előkészíti a szolgáltatás igénybevételéhez szükséges dokumentációt. Megszervezi a demens és a pszichiátriai ellátottak szükséglete szerinti étkeztetést az Étkeztetési, ellátotti pénz- és értékkezelési csoporttal együttműködve.

Amennyiben minden feltétel adott, az intézmény vezetője megállapodást köt az igénylővel.

A személyes szociális gondoskodásban részesülő személyről az ellátó szociális intézmény szakmai vezetője nyilvántartást vezet, mely tartalmazza az előírt személyi adatokat; az ellátás igénybevételének és megszűnésének időpontját, a térítési díj fizetési kötelezettség teljesítésére,

annak elmaradására és a követelés behajtására, valamint elévülésére vonatkozó adatokat. A szolgáltatás igénybevételéről, annak térítési díjáról írásban kap tájékoztatást az érintett és/vagy a hozzátartozó ill. gondnok a megállapodással egy időben. (Lásd 6. számú függelék.)

A jogosult, illetve törvényes képviselője amennyiben nem ért egyet, az írásos tájékoztatás kézhezvételétől számított nyolc napon belül az intézmény fenntartójához fordulhat. Ilyen esetben az ellátást változatlan feltételek mellett mindaddig biztosítani kell, amíg a fenntartó, illetve a bíróság jogerős és végrehajtható határozatot nem hoz.

A nappali ellátás vezetője a szakmai rendelet 10. számú melléklet alapján látogatási és eseménynaplót vezet.

Az étkeztetés szolgáltatási elem keretében főétkezőként napi egyszeri meleg ételt biztosítunk. A szakorvos javaslatára diétás étkeztetés igénybevételére van lehetőség. Az étel helyben fogyasztása kulturált körülmények között, a higiéné megtartásával történik, ennek megfelelően kézmosási lehetőséget, nemenként elkülönített illemhelyet biztosítunk, evőeszközök és étkészlet áll ellátottaink rendelkezésére.

A képviselő testület döntése értelmében a nappali ellátások igénybevétele a kerületben élők számára térítésmentes, így esetükben jövedelemvizsgálatot nem végzünk, mivel az nem indokolt.

Az idősek nappali ellátása keretében a klubok nem biztosítanak étkezést, viszont a szociális étkezés keretében nyújtott szolgáltatáshoz a helyben fogyasztásra helyszínt biztosítanak.

A demens személyek nappali ellátása, valamint a pszichiátriai betegek nappali ellátása keretében az étkezést a nappali ellátás részeként, mint szolgáltatási elemet biztosítjuk.

Ezért térítési díjat az étkeztetésre állapít meg az intézmény.

A szolgáltatás részeként biztosított étkezés esetében annak térítési díját előre, a szolgáltatást megelőző hónapban kell megfizetni a Humán Szolgáltató Dózsa György út 70., illetve a Dózsa György út 46. szám alatti telephelyén, személyesen pénztári nyitvatartási időben.

A szolgáltatás igénybevételéhez szükséges dokumentumok

- kérelem, - írásban, az intézmény által használt formanyomtatványon
- orvosi javaslat, szakvélemény-állapotfelmérés
- személyi nyilvántartás
- a szolgáltatást igénybe vevő személy rendszeres havi jövedelme (csak étkeztetés esetén)
- jövedelemigazolás (csak étkeztetés esetén)
- tájékoztató a térítési díjról (térítésmentesség esetén is)
- megállapodás

A megállapodás módosítása, megszűnése:

A megállapodás módosítását bármelyik fél kezdeményezheti. A módosítás közös megegyezéssel történik.

Az intézményi jogviszony megszűnik:

- az intézmény jogutód nélküli megszűnésével,
- a jogosult halálával,
- a határozott idejű ellátás esetén a megjelölt időtartam lejártával,
- jelen megállapodás felmondásával.

Jelen megállapodást írásban:

- az ellátott, illetve törvényes képviselője indokolás nélkül mondhatja fel,
- a Humán Szolgáltató az alábbi indokokkal mondhatja fel:
  - az ellátott másik intézményben történő elhelyezése indokolt vagy további intézményi jogviszonya nem indokolt,
  - az Ellátott részéről a jogosultság, jogszabályi feltételei nem állnak fenn,
  - az ellátott a házirendet súlyosan megsérti.

A házirend súlyos megsértésének számít különösen:

- lopás az intézményből, illetve az igénybevevőktől,
- olyan agresszív magatartás, amely az intézmény rendjét olyan mértékben zavarja, ami már a programok megvalósulását, illetve a mindennapi életvitelt zavarja.

A Humán Szolgáltató jelen megállapodást – az intézményi jogviszony indokolatlanságára - megszünteti, ha az ellátott a szolgáltatást 30 napon túl nem veszi igénybe és erről előre írásban vagy szóban nem tájékoztatja az intézményt.

A felmondási idő 15 nap.

Ha a felmondás jogszerűségét az ellátott vagy törvényes képviselője vitatja, az arról szóló értesítés kézhezvételétől számított 8 napon belül a fenntartóhoz - a Budapest Főváros VII. kerület Polgármesteri Hivatala Humán Szolgáltató Iroda (1073 Budapest Garay u. 5.) - fordulhat.

Bíróságtól kérhető a felmondás jogellenességének megállapítása, a fentiek tekintetében, ha azt a fenntartó vitatja, a fenntartói döntés jogellenességének megállapítása, ha azt az ellátott vagy törvényes képviselője valamelyike vitatja.

A fenti esetekben az ellátást változatlan feltételek mellett mindaddig biztosítani kell, amíg a fenntartó nem dönt, illetve a bíróság jogerős határozatot nem hoz.

6. A szolgáltatásról szóló tájékoztatás helyi módja

A nappali ellátás potenciális kliensei számos módon értesülhetnek az ellátási forma létezéséről és igénylésének módjáról. Így valamennyi kerületi szociális intézmény egyes egységeiben, az önkormányzati irodákban, a háziorvosoknál, az intézmény honlapján, a helyi médiában és szórólapok formájában is tájékozódhatnak a lehetőségekről.

- www.bjhuman.hu
- www.erzsebetvaros.hu
- <https://www.facebook.com/bjhuman>
- a kerületi újság, készítője és terjesztője a fenntartó
- szórólapok, amelyet az intézmény a telephelyein terjeszt

Budapest, 2021.

Farkas Tünde
igazgató

Bischitz Johanna Integrált Humánszolgáltató Központ